

Правовий бюлетень Данської ради у справах біженців (DRC): Спеціальний випуск про трудові можливості жінок в Україні: Випуск 114 | березень 2025

Зміст

Довідкова інформація.....	1
Трудові права та гарантії.....	2
Гендерна рівність та розширення прав і можливостей жінок.....	4
Підтримка трудової активності жінок.....	6
Трудові можливості для жінок.....	8
Гранти та можливості.....	9

Довідкова інформація

Згідно зі Стратегією демографічного розвитку України до 2040 року ([Стратегія](#)), кількість постійного населення в Україні значно зменшилася з 2021 року:

Безробіття. За даними кількох досліджень, загальний рівень участі жінок на ринку праці знизився до 48,7% у 2023 році порівняно з 49,3% у 2021 році. Водночас руйнування та економічні втрати, спричинені повномасштабним вторгненням, призвели до зростання частки жінок, залучених до неофіційної зайнятості, з 16,2% у 2021 році до 18,8% у 2023 році.¹

¹ Звіт за результатами дослідження "Виклики розширення прав і можливостей жінок на ринку праці і в підприємстві в умовах повномасштабної війни та гендерно відповідального відновлення України", проведеного у січні-червні 2024 року ООН Жінки в рамках проекту "Трансформаційні підходи для досягнення гендерної рівності в Україні", що фінансується Швецією, у партнерстві з Офісом Віцепрем'єрки з питань європейської та євроатлантичної інтеграції та Урядовою уповноваженою з питань гендерної політики. Дослідження реалізовано громадською організацією "Український центр соціальних реформ". Посилання: [Звіт Ukr cor accept covernew FIN.pdf](#)

Як зазначено в Стратегії, значна потенційно активна частина суспільства залишається виключеною з ринку праці, зокрема жінок, які доглядають за дітьми молодшого віку. З початком повномасштабного вторгнення дана проблема значно загострилась, особливо в громадах, розташованих поблизу територій, де ведуться активні бойові дії.²

Трудова міграція. За даними Міністерства економіки (Мінекономіки), з 6,4 мільйона людей, які виїхали за кордон через війну, 90% - це жінки та діти.³

Гендерна нерівність. Згідно зі звітом Світового банку "Жінки, бізнес і закон 2024"⁴, Україна набрала 85,0 балів зі 100 можливих, що відображає її прогрес у просуванні прав та економічних можливостей жінок. Хоча показник України вищий за середній світовий показник у 77,9 бала, вона все ще відстає від країн з найвищими показниками, які забезпечують кращі умови правової рівності для жінок.

За даними Державної служби статистики, станом на 2021 рік розрив в оплаті праці в Україні становив 18,6%. Аналітика показує, що жінкам потрібно працювати в середньому на 6,5 років більше, щоб заробляти стільки ж, скільки й чоловіки.⁵

Воєнний стан. У зв'язку з мобілізацією та іншими обмеженнями для чоловіків, роботодавці звертаються до жінок як до ключового ресурсу для подолання дефіциту кадрів. За даними дослідження, 34% компаній вважають залучення жінок ефективним способом вирішення цієї проблеми.⁶

З огляду на зазначене, є очевидним, що підвищення рівня зайнятості є одним з ключових пріоритетів для Уряду України. Мінекономіки запустило кілька програм, спрямованих на підтримку бізнесу та покращення ситуації на ринку праці. До них належать ініціативи, спрямовані на заохочення жінок до підприємницької діяльності, такі як надання мікрогрантів для розвитку малого та середнього бізнесу, надання соціальних пільг, фінансове стимулювання роботодавців до найму жінок, а також програми, спрямовані на розширення можливостей працевлаштування та перекваліфікації жінок, що підвищує їхню конкурентоспроможність на ринку праці.

Трудові права та гарантії

Українське законодавство передбачає певні заходи підтримки жінок у сфері охорони праці, зокрема: спеціальний захист під час вагітності, пологів та грудного вигодовування, різницю у віці виходу на пенсію для жінок і чоловіків, а також спеціальні правила охорони праці для жінок і чоловіків з метою збереження їхнього репродуктивного здоров'я. Більш детальна інформація про ці заходи підтримки наведена в таблиці нижче:

	Вагітні жінки	Жінки з дітьми віком до 3 років	Одинокі матері з дітьми віком від 3 до 14 років або дітьми з інвалідністю	Жінки загалом
Заборонено залучати жінок				
Обмежене залучення жінок				
Випробувальний термін				
Робота в нічний час (22:00 - 6:00)				
Надурочна робота (понад встановлену тривалість робочого дня)				

² Посилання: [Про схвалення Стратегії демократизації та ... | Розпорядження № 922-р від 30.09.2024](#)

³ Посилання: [Україна закликає Португалію підтримати ініціативи з повернення українців, програми перекваліфікації та гранти | Міністерство економіки України](#)

⁴ Посилання: <https://openknowledge.worldbank.org/server/api/core/bitstreams/d891abb1-ca9c-42cd-989f-32d3885189a2/content>

⁵ Посилання: [Українські жінки стали активніше отримувати гранти на власний бізнес, - Юлія Свириденко | Міністерство економіки України](#)

⁶ Посилання: [Робота для жінок в Україні - які сфери вони обирають і чи готові перекваліфікуватися | РБК-Україна](#)

Важкі роботи та роботи зі шкідливими або небезпечними умовами праці				
Підземні роботи				
Залучення до робіт з підймання та переміщення речей, маса яких перевищує встановлені граничні норми				
Залучення до роботи у відрядженнях				
Відмова у прийнятті на роботу жінок та зниження їхньої заробітної плати з мотивів, пов'язаних з вагітністю або наявністю дітей				Не застосовується
Звільнення працівника за ініціативою роботодавця				Не застосовується

Зверніть увагу: Перелік важких робіт та робіт із шкідливими і небезпечними умовами праці, на яких забороняється застосування праці жінок⁷, а також граничні норми підймання і переміщення важких речей жінками затверджуються Міністерством охорони здоров'я⁸.

Відпустка у зв'язку з вагітністю, пологами та по догляду за дитиною

	Оплачується/Не оплачується	Тривалість	Хто може скористатися	Страховий стаж
Відпустка у зв'язку з вагітністю та пологами	Оплачується	126 днів – за загальним правилом 140 днів – у разі народження двох і більше дітей та у разі ускладнення пологів)	Жінки	Зараховується, повністю
Відпустка для догляду за дитиною віком до 3 років	Виплата у вигляді соціальної допомоги	Від 0 до 3 років	Один з батьків	Зараховується, частково
Відпустка для догляду за дитиною віком від 3 до 6 років	Виплата у вигляді соціальної допомоги	Від 3 до 6 років	Один з батьків	Зараховується, частково

⁷ Міністерство охорони здоров'я, "Про затвердження Переліку важких робіт та робіт із шкідливими і небезпечними умовами праці, на яких забороняється застосування праці жінок" (наказ №256), 1993, посилання: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0051-94#Text>.

⁸ Міністерство охорони здоров'я, "Про затвердження граничних норм підймання і переміщення важких речей жінками" (наказ №241), 1993, посилання: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0194-93#Text>

Додаткова щорічна відпустка	Оплачується	10 днів	Один з батьків	Зараховується, повністю
Лікарняний по догляду за дитиною	Оплачується	Для дітей до 7 років - не більше 60 днів на рік; Для дітей від 7 до 15 років - не більше 15 днів на рік	Один з батьків	Зараховується, повністю

Попри пільги, що надаються жінкам під час різних видів відпусток, пов'язаних з вагітністю, пологами та для догляду за дитиною, це фактично створює прогалину, яка пояснює різницю в заробітній платі та пенсіях між чоловіками та жінками. Поки чоловіки продовжують отримувати заробітню плату та безперервно сплачувати єдиний соціальний внесок (ЄСВ)⁹, жінки, які йдуть у відпустку для догляду за дитиною, отримують лише соціальну допомогу протягом 3-6 років, і протягом цього часу держава враховує лише мінімальний страховий внесок. Відповідно, чим менше ЄСВ сплачено, тим меншою буде пенсія в майбутньому. З метою посилення соціального захисту вбачається за доцільне переглянути принципи нарахування пенсії жінкам за період відпустки для догляду за дитиною. З метою посилення соціального захисту існує доцільність переглянути принципи нарахування пенсій жінкам, які перебувають у відпустці по догляду за дитиною.

Гендерна рівність та розширення прав і можливостей жінок

Державна служба зайнятості провела опитування серед роботодавців для оцінки потреб підприємств у працівниках та вдосконалення програм зайнятості, зокрема, працевлаштування жінок¹⁰

Державна служба зайнятості (ДСЗ) провела масштабне опитування серед роботодавців для вивчення поточних та майбутніх потреб підприємств у робочій силі, виявлення потенційних бар'єрів для працевлаштування різних категорій громадян та пошуку шляхів покращення ситуації з працевлаштуванням. Вперше опитування включало дослідження питання ставлення роботодавців до найму та повторного найму осіб пенсійного віку, а також оцінку їхньої готовності працевлаштовувати жінок у професії, де традиційно переважають чоловіки.

Результати цього опитування мають на меті покращити роботу ДСЗ, програм підтримки працевлаштування та впровадження проєктів, спрямованих на заохочення роботодавців зберігати та створювати нові робочі місця. В результаті очікується зменшення структурного безробіття. Дослідження мало на меті охопити понад 50 000 представників малих, середніх та великих підприємств, які працюють у різних секторах та на яких працюють до 5 мільйонів працівників.

Опитування було спрямоване на досягнення таких цілей:

- **Розуміння потреб підприємств у людських ресурсах:** Це допоможе краще оцінити ситуацію на ринку праці та спрогнозувати майбутні потреби у працівниках.
- **Планування та адаптація відповідних програм навчання та підготовки робочої сили:** Зібрані дані дозволять планувати освітні програми для бізнесу, допомагати роботодавцям знаходити кваліфікованих

⁹ Єдиний соціальний внесок (ЄСВ) - це консолідований страховий внесок в Україні. Загалом, цей внесок необхідний для того, щоб застраховані особи могли отримувати соціальну допомогу у разі безробіття, хвороби, пенсійних виплат та в інших випадках. Сплата ЄСВ є однією з умов для зарахування періодів роботи до страхового стажу для обчислення розміру пенсії за віком та інших соціальних виплат.

¹⁰ Посилання: <https://me.gov.ua/News/Detail?lang=%20uk-UA&id=%20c50cc043-fac3-4ea1-a396-a751161eab22&title=%20SluzhbaZainiatiostiRozpochalaOpituvanniaRobotodavtsivDliaVivchenniaPotrebiVKadrakhTaVdoskonaleniaProgramZainiatiosti>

працівників та розробляти навчальні курси в центрах професійно-технічної освіти ДСЗ відповідно до потреб ринку праці.

- **Підтримка післявоєнного відновлення економіки:** Отримана інформація допоможе підготувати проекти, спрямовані на відновлення економіки та ринку праці в контексті післявоєнної відбудови.
- **Оцінка готовності ДСЗ до інтеграції різних соціальних груп у трудовий процес, зокрема тих, хто постраждав від війни:** Це допоможе виявити наявні бар'єри для рівного доступу до ринку праці та визначити заходи, необхідні для створення інклюзивного середовища та усунення перешкод.

Опитування тривало до 31 січня 2025 року, тому результати дослідження очікуються згодом.

Стан виконання Національної стратегії подолання гендерного розриву в оплаті праці на період до 2030 року

У 2023 році Уряд схвалив Національну стратегію подолання гендерного розриву в оплаті праці на період до 2030 року та затвердив оперативний план заходів з її реалізації на 2023-2025 роки.

Незважаючи на високий розрив в оплаті праці жінок і чоловіків в Україні порівняно з більшістю країн Європейського Союзу та іншими розвиненими країнами, спостерігається позитивна тенденція до скорочення цього розриву. Зокрема, протягом останніх років в Україні спостерігається тенденція до скорочення розриву в оплаті праці жінок і чоловіків (2020 рік - 20,4%; 2021 рік - 18,6%). З 2015 по 2021 рік цей розрив скоротився на 7,4%, з 26% у 2015 році до 18,6% у 2021¹¹ за даними Мінекономіки, до 2030 року Уряд планує скоротити гендерний розрив в оплаті праці з 18,6% до 13,6%.¹²

Реалізація Стратегії спрямована на досягнення трьох ключових цілей:

1. Удосконалення законодавства про рівну оплату праці:

- Запровадження гендерно нейтральної оцінки праці, із законодавчим закріпленням поняття "праця рівної цінності".
- Внесення змін до трудового законодавства з метою юридичного визначення поняття прозорості заробітної плати.
- Збільшення кількості перевірок Державної служби з питань праці для виявлення дискримінації за ознакою статі.
- Навчання для інспекторів праці та роботодавців щодо принципів рівної оплати праці.

2. Подолання стереотипів і дискримінації щодо професій за ознакою статі:

- Проведення інформаційної кампанії "Звичайно, ти можеш", яка змінюватиме уявлення про кар'єру жінок і чоловіків.
- Заохочення проведення гендерного аудиту на підприємствах.
- Запровадження квот та програм кар'єрного просування жінок.
- Навчальні програми для дівчат щодо роботи у високооплачуваних сферах (IT, STEM)¹³.

3. Створення умов для поєднання сімейних і професійних обов'язків:

Оскільки основний тягар сімейних обов'язків у догляді за дітьми та літніми родичами лягає на жінок, це негативно впливає на їхній кар'єрний розвиток. Тому передбачено:

- Проведення дослідження наявних у роботодавців політик і практик поєднання професійних та сімейних обов'язків у контексті догляду працівників за членами сім'ї.

¹¹ Розпорядження № 815-р від 2023 року "Про схвалення Національної стратегії подолання гендерного розриву в оплаті праці на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації на 2023-2025 роки", посилання: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/815-2023-%D1%80#Text>

¹² Посилання: <https://me.gov.ua/News/Detail/5765a135-c118-4e31-80b1-8e6dc86d6584?lang=uk-UA&title=UriadPlanuDo2030>

¹³ STEM - аббревіатура від Science, Technology, Engineering, and Mathematics (наука, технології, інженерія та математика як предмети навчання).

- Проведення для роботодавців комплексу заходів для їх заохочення до запровадження практик сприяння працівникам у поєднанні професійних та сімейних обов'язків.
- Удосконалення механізму нормативного регулювання виду економічної діяльності "денний догляд за дітьми" з метою сприяння роботі установ догляду за дітьми, зокрема, шляхом створення більшої кількості таких установ.
- Проведення консультацій з власниками приватних та альтернативних закладів дошкільної освіти, інших установ догляду за дітьми для з'ясування поточних викликів та перешкод у роботі і шляхів їх подолання.
- Розроблення типової політики для роботодавців щодо надання працівникам сприяння у поєднанні професійних і сімейних обов'язків.
- Розроблення для роботодавців навчальних матеріалів (програм, керівництв, збірок практик) щодо формування та впровадження на підприємствах політики поєднання професійних і сімейних обов'язків.

У цьому контексті також важливо відзначити, що низка українських компаній приватного сектору взяли на себе зобов'язання сприяти гендерній рівності, підписавши Принципи розширення прав і можливостей жінок (WEPs) та приєднавшись до "Альянсу з гендерно відповідального та інклюзивного відновлення в Україні", який було створено під час Конференції з відновлення України (URC2024)¹⁴. Альянс очолюється ООН Жінки в Україні у співпраці з Федеральним міністерством економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ) та Кабінетом Міністрів, та має на меті забезпечити, щоб питання гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок посіли центральне місце в зусиллях України з повоєного відновлення та реконструкції.¹⁵

Підтримка трудової активності жінок

Уряд активно підтримує програми сприяння зайнятості та перекваліфікації жінок для підвищення їх конкурентоспроможності на ринку праці, такі як:

Послуга "Муніципальна няня"¹⁶

У січні 2019 року Кабінет Міністрів запровадив соціальну послугу "Муніципальна няня". Ця послуга дозволяє батькам або опікунам дітей віком до 3 років, але не виключно, отримувати відшкодування від держави за послуги з догляду за дитиною, надані нянею. Відшкодування надається у формі компенсації, тобто виплата здійснюється безпосередньо батькам або опікунам (заявникам).

Щоб отримати компенсацію, заявник повинен:

- подати заяву на отримання компенсації протягом одного місяця з дня підписання договору з нянею до місцевого структурного підрозділу з питань соціального захисту населення (при місцевих радах);
- до 5 числа кожного місяця, наступного за місяцем, в якому надано послугу "Муніципальна няня", подавати до вищезазначеного органу влади підтвердження оплати такої послуги відповідній няні.

Особи, які мають на це право	Тривалість	Частота	Сума компенсації	Передумови
-------------------------------------	-------------------	----------------	-------------------------	-------------------

¹⁴ Посилання: <https://me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=d5981d5a-2d8c-417a-987a-40d7be7ae96c&title=SkorochenniaGendernogoRozrivuVOplatiPratsiZ18-6-Do13-6-TaStartNatsionalnoiKampanii-zvisno-Zmozhesh-YakUkrainaRukhatsiaDoEkonomichnogoUpovnovazhenniaZhinokUChasiVelikoiViini>

¹⁵ Посилання: <https://ukraine.unwomen.org/uk/stories/novyny/2024/06/za-potuzhnoyi-pidtrymky-uryadiv-ahentsiy-oon-privatnoho-sektoru-ta-hromadyskoho-suspilstva-zapochatkovano-alyans-z-henderno-vidpovidalnoho-ta-inklyuzyvnoho-vidnovlennya-v-ukrayini>

¹⁶ Постанова № 68 від 2019 року "Деякі питання надання послуги з догляду за дитиною до трьох років "Муніципальна няня", посилання: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/68-2019-%D0%BF#Text>; Постанова № 664 від 2024 року "Деякі питання відшкодування вартості послуги "Муніципальна няня" на період дії воєнного стану та протягом трьох місяців після його закінчення або припинення", посилання: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/664-2024-%D0%BF#Text>

<p>Сім'ї з дитиною віком до 3 років, які:</p> <ol style="list-style-type: none"> потребує додаткового догляду¹⁷; або якщо один з батьків або опікунів має інвалідність I або II групи; або якщо один з батьків є внутрішньо переміщеною особою (ВПО). 	Від 0 до 3 років	Щомісяця	48 грн за годину, але не більше 165 годин на рік	Муніципальною нянею може бути будь-яка фізична особа-підприємець або юридична особа, що надає послуги з догляду за дітьми, з якою батьки або опікуни уклали договір
<p>Сім'ї з дитиною віком до 6 років:</p> <p>На території, де неможливо забезпечити функціонування закладів дошкільної освіти¹⁸</p>	Від 0 до 6 років			

Заявник, який є ВПО або проживає на території, де неможливо забезпечити функціонування закладів дошкільної освіти, не має права на послугу "Муніципальна няня", якщо:

- один з батьків або опікунів дитини бере відпустку для догляду за дитиною до досягнення нею 3 років;
- один з батьків перестає працювати;
- один з батьків зареєстрований як безробітний більше 6 місяців;
- один з батьків проходить перекваліфікацію;
- відновлено роботу закладів дошкільної освіти на відповідній території.

Фінансові стимули для роботодавців щодо працевлаштування жінок¹⁹

Як зазначає Мінекономіки, підвищення рівня зайнятості є одним із пріоритетів Уряду. Уряд пропонує програми для інтеграції українських жінок у ринок праці та підприємництво. З 2022 року роботодавці мають право на державну компенсацію при працевлаштуванні ВПО²⁰. Починаючи з 2023 року, вони також можуть отримати компенсацію за працевлаштування одиноких матерів з дітьми, повідомляє Мінекономіки.²¹

Особи, які мають на це право	Тривалість	Частота	Сума компенсації	Передумови
Компенсація роботодавцю за працевлаштування ВПО	Загальна тривалість - до 3 місяців. Для людей з інвалідністю - до 6 місяців.	Щомісяця	8 000 грн	Програма є більш корисною для жінок-ВПО, адже за статистикою, станом на 22 жовтня 2024 року, з 4 646 735 ВПО 59,9% становлять жінки (2 782 325) і 40,1% - чоловіки (1 864 410).

¹⁷ Перелік дітей віком до 3 років, які потребують додаткового догляду, наведено в Постанові № 68 від 2019 року (див. посилання у зносі № 16).

¹⁸ Визначається відповідними військовими адміністраціями та органами місцевого самоврядування.

¹⁹ Постанова № 331 від 2022 року "Про затвердження Порядку надання роботодавцям компенсації витрат на оплату праці за працевлаштування внутрішньо переміщених осіб внаслідок воєнних дій під час дії воєнного стану в Україні", посилання: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/331-2022-%D0%BF#Text>; Постанова № 124 від 2023 року "Про затвердження Порядку надання роботодавцям компенсації за працевлаштування зареєстрованих безробітних", посилання: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/124-2023-%D0%BF#Text>

²⁰ Посилання: <https://export.gov.ua/news/kompensatsiia-robotodavtsiu-za-pratsevlashtuvannia-vpo-derzhava-vyplatyla-u-mezhakh-prohramy-224-mln-hrn-z-pochatku-2024-roku>

²¹ Посилання: <https://me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=5f736f65-3be0-4861-ae51-0dff8ed8515f&title=UriadProponuUkrainskim>

Компенсація роботодавцю за працевлаштування зареєстрованих безробітних певних категорій, у тому числі жінок, які мають дитину (дітей) віком до 6 років, та одиноких жінок, які мають дитину віком до 14 років або дитину з інвалідністю	Загальна тривалість компенсації становить 12 місяців протягом двох років	Раз на два місяці	До 3 520 грн	Програма також охоплює інші вразливі категорії, наприклад, осіб, які звільнилися з місць позбавлення волі; осіб, яким залишилося менше 10 років до пенсійного віку тощо.
---	--	-------------------	--------------	--

Трудові можливості для жінок

15 листопада 2024 року Кабінет Міністрів ухвалив [Постанову №1302](#), якою запусив пілотний проєкт із забезпечення ринку праці кваліфікованими робітниками та підтримки конкурентоспроможності жінок, які проходять професійне навчання для працевлаштування у сферах, де жінки традиційно були недостатньо представлені. Це стосується професійно-технічного навчання за такими професіями, як столяр, токар, верстатник, фрезерувальник тощо.

Професійне навчання організовується на замовлення роботодавця шляхом подання заяви на навчання до Державного центру зайнятості.

Як взяти участь у пілотному проєкті:

Роботодавець бере участь в оцінці кваліфікації та надає особі робоче місце для проходження виробничого навчання, стажування та оцінки кваліфікації. Також роботодавець може проводити співбесіду з людьми, які виявили бажання пройти навчання, перед укладенням договору про організацію навчання.

Тривалість професійного навчання визначається робочими навчальними планами та освітніми програмами і не може перевищувати 10 місяців.

Гранти та можливості

Назва програми	Особи, які мають на це право	Сума грантової/ваучерної допомоги	Опис
"Є робота" ²²	Доступно як для жінок, так і чоловіків	від 140 тис. до 400 тис. грн за 1 га, але не більше 70% вартості проекту з озеленення.	<p>Гранти на сад</p> <p>Грант надається на розвиток садівництва, ягідництва та виноградарства.</p> <p>Отримувачі грантів зобов'язані:</p> <ul style="list-style-type: none"> створити робочі місця (залежно від суми гранту); працювати щонайменше 5 років після закінчення проекту; сплачувати податки до бюджету, зокрема, за працевлаштування працівників.
		0,4 га - 0,6 га - до 2 млн грн 0,8 га - 1,2 га - до 3,5 млн грн 1,6 га - 2,4 га - до 7 млн грн	<p>Гранти на теплицю</p> <p>Гранти надаються на розвиток тепличного господарства площею від 0,4 га до 2,4 га. Теплиця має бути побудована протягом 1 року.</p> <p>Отримувачі грантів зобов'язані:</p> <ul style="list-style-type: none"> створити щонайменше 4 постійні та 10 сезонних робочих місць на 1 га; здійснювати діяльність протягом щонайменше 3 років після завершення будівництва теплиці; сплачувати податки до бюджету, зокрема, за працевлаштування працівників.
		До 8 млн грн	<p>Гранти на розвиток переробного підприємства</p> <p>Отримувачі грантів зобов'язані:</p> <ul style="list-style-type: none"> створити від 5 до 25 робочих місць; працювати щонайменше 3 роки; сплачувати податки до бюджету, зокрема, за працевлаштування працівників.

²² Посилання: <https://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=94321ef8-1418-479c-a69f-f3d0fdb8b977&title=Robota-GrantiVidDerzhaviNaVidkrittiaChiRozvitokBiznesu>

		До 1 млн грн	<p>Гранти для ветеранів та членів їхніх сімей</p> <p>Грантова програма розрахована на учасників бойових дій, людей з інвалідністю внаслідок війни та їхніх дружин або чоловіків.</p> <p>Сума гранту може бути:</p> <ul style="list-style-type: none"> до 250 000 грн - можуть подаватися як ветерани, так і члени їх сім'ї. Отримувач гранту повинен створити 1 робоче місце; до 500 000 грн - подаватися можуть як ветерани, так і члени їх сім'ї. Отримувач гранту повинен створити 2 робочих місця; до 1 млн грн - може податися ветеран, який зареєстрований як приватний підприємець щонайменше 1 рік. Програма покриває 70% вартості проекту. Отримувач гранту повинен створити 4 робочі місця.
Ваучери на навчання ²³	Доступно як для жінок, так і для чоловіків	27 000 грн	<p>Ця державна програма надає освітні ваучери, які можна використати для навчання за однією з 124 професій та спеціальностей.</p> <p>За статистикою, 71% отримувачів ваучерів - жінки.²⁴</p> <p>Станом на 18 жовтня 2023 року українцям було видано 15 353 ваучери на навчання. З них 3 200 отримали ВПО (2 327 жінок та 873 чоловіки).</p>
Програма "Власна справа" ²⁵	Доступно як для жінок, так і для чоловіків	<p>від 50 000 до 250 000 грн</p> <p>Якщо місце ведення бізнесу та місце реєстрації знаходяться в Харкові або Харківській області, сума</p>	<p>Ця програма діє під егідою Мінекономіки.</p> <p>Грантоотримувачі повинні:</p> <ul style="list-style-type: none"> створити принаймні одне робоче місце;

²³ Посилання: <https://delo.ua/roboata/vauceri-na-navcannya-vid-derzavi-otrimali-ponad-15-tisyac-ukrayinciv-naipopulyarnisi-profesiji-425347/>

²⁴ Посилання: <https://zmina.info/news/uryadovi-vauchery-na-osvitu-ta-perekvalifikaciyu-korystuyutsya-najbilshoyu-populyarnistyu-sered-zhinok/>

²⁵ Посилання: <https://me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=1607d96a-e3fb-4cfa-bc08-5839eba1ccc6&title=VlasnaSprava-U2023>

		гранту може становити до 500 000 грн.	<ul style="list-style-type: none"> • працювати щонайменше 3 роки; • сплачувати податки до бюджету, зокрема, за працевлаштування працівників. <p>У 2023 році понад 57% успішних заявників, які отримали фінансову підтримку, були жінками. Кошти можуть бути використані на придбання або оренду обладнання, закупівлю сировини та матеріалів, оренду приміщень. Обов'язковою умовою отримання коштів є створення 1-2 робочих місць, залежно від суми гранту.</p>
Програма Благодійного фонду "Жіночі можливості в Україні"²⁶	Жінки	від 70 000 до 100 000 грн	Грантова підтримка надається з травня 2024 року. Гранти спрямовані на закупівлю необхідного обладнання, сировини та спеціалізованого програмного забезпечення, таким чином підтримуючи українське виробництво. 20% коштів програми може бути витрачено на брендинг та маркетинг.

Цей правовий бюлетень створено завдяки фінансовій підтримці від Гуманітарного фонду для України, Європейського Союзу, а також Бюро з питань гуманітарної допомоги Агентства США з міжнародного розвитку.

Деякі терміни, що використовуються у цьому документі, взяті із законопроектів або чинного законодавства. Відповідальність за зміст бюлетеня несуть виключно автори. Погляди, висловлені в цьому документі, жодним чином не повинні сприйматися як відображення офіційної позиції Гуманітарного фонду для України, Європейського Союзу, Бюро з питань гуманітарної допомоги (ВНА) чи Данської ради у справах біженців (DRC). Європейська комісія, Фонд, ВНА та DRC не несуть відповідальності за будь-яке використання інформації, що міститься в ньому.

²⁶ Посилання: <https://wo-ua.org/>